

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. R. a. s.**, zast. advokátkou JUDr. Janou Böhmovou, se sídlem AK Klimentská 46, Praha, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem tř. Kpt. Jaroše 7, Brno, o kasačních stížnostech žalobce i žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 11. 2005, č. j. 31 Ca 71/2004 - 129,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 11. 2005, č. j. 31 Ca 71/2004 - 129 **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále „Úřad“) ze dne 9. 7. 2002, č. j. S 105/02-161/02-VOI bylo vysloveno, že žalobce celkem v jedenácti blíže popsanych smlouvách porušil zákaz vyplývající z ust. § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže tím, že smlouvy obsahovaly ustanovení zavazující smluvní partnery k prodeji dobíjecích kuponů pro předplacenou službu O. pouze za ceny stanovené ceníkem vydaným žalobcem. Jednání žalobce bylo vyhodnoceno jako zakázané dohody o cenách, které vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu dobíjecích kuponů pro předplacenou službu O. Žalobci byla současně uložena pokuta dle ust. § 22 odst. 2 cit. zákona ve výši 6 500 000 Kč.

Krajský soud v Brně výše označeným rozsudkem rozhodl o žalobě podané proti rozhodnutí předsedy Úřadu o rozkladu ze dne 10. 5. 2004, č. j. R 54/2002 tak, že uloženou pokutu snížil na částku 3 000 000 Kč, v ostatním žalobu zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu podal dne 12. 1. 2006 kasační stížnost žalovaný, dne 13. 1. 2006 podal kasační stížnost rovněž žalobce.

Žalovaný, jakožto stěžovatel, v kasační stížnosti především vyjádřil nesouhlas se snížením sankce a podrobně odůvodnil zákonnost svého postupu při uložení sankce, když přihlížel ke všem okolnostem daného případu. Krajskému soudu především vytýká, že tento nerespektoval principy, jimiž se mají řídit úvahy o přiměřenosti trestu.

Žalobce, rovněž jakožto stěžovatel, namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem, a to, zda lze podle ust. § 2 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže považovat trh dobíjecích kuponů pro určitou službu za jiný relevantní trh, než trh poskytování této služby, jakož i otázku, zda lze považovat trh dobíjecích kuponů pro službu poskytovanou určitým poskytovatelem za samostatný relevantní trh pro posuzování smlouvy o distribuci těchto kuponů na velkoobchodní úrovni.

Rovněž namítá, že krajský soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, přestože soudů oznámil, že s rozhodnutím soudu bez jednání nesouhlasí. Soud nařídil jednání na den 30. 9. 2005, které však následně bylo z důvodu překážky na straně stěžovatele zrušeno (nemoc), další termín pro jednání soud nestanovil a rozhodl bez jednání.

Nejvyšší správní soud zjistil, že soudní spis obsahuje na č. 1. 122 vyjádření žalobce ze dne 22. září 2004, v němž je výslovně uvedeno, že nesouhlasí s rozhodnutím o žalobě bez jednání. Na č. 1. 123 je založen úřední záznam ze dne 29. 9. 2005, který obsahuje sdělení, že telegraficky v 11. 05 hod bylo zrušeno jednání, na č. 1. 124 – 126 jsou založeny výpisy o doručení telegramu. Z úředního záznamu nevyplývá, z jakého důvodu bylo jednání zrušeno, důvod nemoci uvádí žalobce v kasační stížnosti. Protokol o jednání, které bylo nařízeno na 8. 30 hod., z něhož by vyplynulo, zda a proč jsou účastníci řízení, resp. žalobce omluven a z něhož by bylo zřejmé na kdy je jednání odročeno, se v soudním spise nenachází. Nebylo ve spise nalezeno ani žádné další oznámení o jiném termínu jednání.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné předeslat, že právo na projednání věci před soudem, čítaje v to i právo na osobní účast na jednání soudu a právo při tomto jednání tvrdit skutečnosti, navrhopvat důkazy a předkládat právní argumenty, je jedním ze základních pilířů práva na spravedlivý proces a jako takové je zakotveno na ústavní úrovni jak v právu vnitrostátním, tak v mezinárodních úmluvách o lidských právech (čl. 38 odst. 2 věta první Listiny základních práv a svobod, čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, sjednané v Ř. dne 4. listopadu 1950, jež byla v ČR vyhlášena pod č. 209/1992 Sb., čl. 14 odst. 1 věta druhá Mezinárodního paktu o občanských a politických právech ze dne 10. května 1976, který byl v ČR vyhlášen pod č. 120/1976 Sb.).

Ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod účastníku soudního řízení nelze upřít právo na veřejné projednání jeho věci v jeho přítomnosti včetně možnosti vyjádřit se k věci. K takovému závěru Nejvyšší správní soud dospívá s přihlédnutím k rozhodovací praxi Ústavního soudu, přičemž poukazuje například na jeho nálezy sp. zn. I. ÚS 57/94 ze dne 2. 2. 1995 nebo sp. zn. IV. ÚS 97/94 ze dne 20. 2. 1995, v nichž judikované názory lze v obecné rovině beze zbytku aplikovat i na právní věc projednávanou a rozhodovanou podle právního stavu účinného po 1. 1. 2003.

Odepřít právo osobní účasti na jednání soudu proto lze jen výjimečně; jedním z takových důvodů by mohlo být, pokud účastník řízení či jeho zástupce svým chováním svoji neúčast způsobí a zavíní, a to z důvodů, které nelze omluvit. V těchto intencích je nutno vykládat ustanovení § 50 s. ř. s. – jednání musí být podle tohoto ustanovení odročeno vždy, když existuje důležitý důvod, přičemž za důležitý důvod bude nutno považovat neúčast účastníka nebo jeho zástupce na jednání z omluvitelných důvodů. Soud zde nemá možnost volby a za splnění předpokladu existence důležitého důvodu odročit jednání vždy musí; právě takto a nikoli výlučně za použití gramatického výkladu nutno vykládat slovo „může“, obsažené v tomto ustanovení.

Zásada bezprostřednosti soudního jednání není v čl. 38 odst. 2 větě první Listiny základních práv a svobod zakotvena samoučelně – jejím smyslem a účelem je zajistit, aby soud přinejmenším v jedné soudní instanci s účastníkem vešel či mohl vejít (požaduje-li to účastník) v osobní kontakt a aby účastník mohl soudu bezprostředně a přímo sdělit svoji verzi toho, co je předmětem rozhodování, a poukázat na skutečnosti svědčící ve prospěch této verze, a to i v případě, že soud na základě dosud získaných informací z vyjádření účastníků a ze správního spisu má (a třeba i, jak se nakonec ukáže, oprávněně) za to, že účastník soudu žádnou relevantní informaci neposkytne. Uvedená zásada je samozřejmě akceptována v civilním i trestním soudnictví a není důvodu ji v soudnictví správním vytěšňovat. Ostatně mimo jiné právě kvůli důsledné realizaci této zásady byla v roce 2002 přijata nová úprava správního soudnictví a předtím Ústavní soud svými rozhodnutími zasahoval do předchozí právní úpravy, která v původní podobě v některých případech jednání ve věcech správního soudnictví vylučovala pouze na základě posouzení soudem, nikoli za podmínky souhlasu účastníků (viz zejm. nález Ústavního soudu ze dne 24. 9. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 18/96, zveřejněný pod č. 269/1996 Sb. a rovněž pod č. 85 ve svazku 6. Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu).

S přihlédnutím k výše uvedenému nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu, než aby zrušil napadený rozsudek krajského soudu, aniž by se dále zabýval ostatními uplatněnými kasačními námitkami stěžovatelů. Za situace, kdy mohou být sporné skutečnosti předneseny v rámci ústního jednání před krajským soudem, který je bude hodnotit, nepřísluší Nejvyššímu správnímu soudu toto hodnocení předjímat.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud rovněž i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu